

**Samenvatting en conclusies van de openbare raadsavond (oordeelsvorming)
op maandag 27 januari 2014**

Aanwezigen:

voorzitter: ir A.E. Marseille	Griffier: mevr. drs. L. Bokhout Notulist: mevr. drs. L. Bokhout
Leden gemeenteraad en steunfractie:	
CDA: mevr. H.A.F.A. van den Berg ir. R.J.L.M. Janssen G.C.W.M.P. Slegers	D66: W.M.C.J. Hornman mevr. drs. A.P. van Pelt-Kamphuis
Fractie Hexspoor: --	GBV: P.A.C.M. Bijnen Mevr. H.C.H.M. van Dongen-Lamers G.L.C. Jonkers
PvdA: drs. J.G.W. Rooijackers drs. R.L.J.H. Tops	Samenwerkend Veldhoven: H.B.P. Kootkar mevr. H.H.E.P. Linszen-Van der Heijden
VSA: ing. J. Beitschat J.J.A. Hofman A.C.M. de Jong	VVD: mevr. P.E.A. Aarts-Hellings A.G.C.M. van den Oever drs. A.P. Saris
Leden college en adviseurs:	Ambtelijk adviseurs:
M.J.J.M. Prinsen mevr. N.H.J. Ramaekers-Rutjens mevr. ir. C.E.P. van der Weijden-van Brakel	

OORDEELSVORMING

1. Opening en inleiding

De voorzitter opent de vergadering om 19.30 uur en heet iedereen van harte welkom.

2. Vaststellen definitieve agenda

De agenda wordt gewijzigd vastgesteld.

De heer De Jong vraagt of er ruimte is voor een eigen inbreng naast het bespreken van de vier thema's.

Mevrouw Van Pelt heeft een probleem met de opzet van de avond en zou liever spreken over welke visie er is op cultuurbeleid. Ze komt het zwembad in het stuk niet tegen.

De heer Kootkar stelt een algemeen agendapunt voor waar fracties hun mening kunnen geven.

Mevrouw Van Dongen wil de gelegenheid krijgen om in een inleiding te spreken over haar gevoelens over deze avond.

De heer Tops sluit zich aan bij de heer Kootkar.

De voorzitter stelt voor om een algemeen agendapunt in te gelasten voordat de thema's inhoudelijk worden besproken.

3. Algemene inbreng

De heer Kootkar vindt het niet verkeerd om de verwachtingen en politieke ideeën van de raad als uitgangspunt van onderzoek te nemen. Met het onderzoek worden de verwachtingen (hypothesen) getoetst. De raad moet zich wel realiseren dat de uitkomst van het onderzoek kan zijn dat de verwachtingen niet uitkomen.

De heer Tops wilde bij de Algemene Beschouwingen al een kerntakendebat voeren. Dit is uiteindelijk aan de motie toegevoegd. Naast de vier thema's van deze avond, wil hij spreken over thema's die in de motie zijn genoemd: (a) de kerntaken van de gemeente (zijn cultuur, educatie, recreatie kerntaken van de gemeente), en (b) de thema's in relatie tot de gemeente zelf (niet alleen in relatie tot de instellingen; sluitende meerjarenbegroting, geringere schuldenlast, nieuwe taken als gevolg van decentralisaties). Deze staan in de aangenomen motie.

De heer Slegers zegt dat deze avond een start kan zijn van een zorgvuldige afweging van belangen en behoeften van instellingen en de gemeente. Het is de start van het vergaren van informatie om het onderzoek te kunnen beginnen. Een toetsingsmoment van waar de raadsfracties staan, en van de behoeften van allen (burgers, instellingen, gemeente).

Mevrouw Van Pelt heeft er moeite mee. Zij heeft begrepen dat de gemeente nog geen gesprekken heeft gehad met de instellingen; op basis waarvan is het stuk tot stand gekomen? En de instelling zwembad wordt niet genoemd in het stuk. Ze bedoelt met stuk de aangenomen motie en de voorgestelde uitvoering ervan.

Mevrouw Van Dongen heeft een dubbel gevoel. Ze wil graag een toelichting geven op de worsteling van de fractie en wat er aan deze avond vooraf is gegaan. Met twee andere fracties heeft de GBV de burgemeester als voorzitter van de raad per brief geïnformeerd het niet eens te zijn met de opzet van de avond. Ze vindt de bij de Algemene Beschouwingen aangenomen motie niet in lijn met de opzet van deze avond. De bedoeling was om eerst met de instellingen het realiteitsgehalte van de bezuiniging te onderzoeken, en dan een kerntakendiscussie te voeren. De opzet van de avond is ook niet in lijn met de door het college voorgestelde processtappen die in december 2013 per brief zijn gecommuniceerd. De opzet nu gaat te veel over randzaken, en niet over de kern van de kerntakendiscussie. Omdat de uitkomst van deze avond in een paar dagen vervat gaat worden in een voorstel, doet dit denken aan een haastklus en niet aan een zorgvuldige afweging. GBV had deze avond willen annuleren.

De heer Slegers merkt op dat hij de brief niet kent, en kan de conclusie van mevrouw Van Dongen niet plaatsen. Hij is daar teleurgesteld over.

De heer Kootkar sluit zich aan bij de heer Slegers. Kernwoord van de motie was het woord 'proces'. Voor het op gang brengen van dat proces is de inbreng van deze avond relevant.

De heer Van den Oever sluit zich aan bij de heer Kootkar. Er is sprake van beelden, verwachtingen en emoties, en men moet openstaan om aannames bij te stellen.

De heer De Jong constateert een discussie over de destijds aangenomen motie. Hij vindt het niet redelijk dat de bezuinigingsopdracht bij vijf instellingen wordt neergelegd. Hij wil een zorgvuldig proces en bij het begin beginnen: een kerntakenproces. Wat gebeurt er bij de instellingen en hoe belangrijk vinden we dit. Deze discussie kan breder worden gevoerd dan alleen over het welzijnsdomein. Daarvoor is input nodig, zoals businessplannen van de instellingen. En verder nog de mogelijkheden met betrekking tot functionaliteit en inrichtingen, bestaande afspraken met de gemeente, samenvattingen uit kadernota's. Financiële gegevens ontbreken nu, en de bezuinigingsoperatie begint met wat er financieel mogelijk is bij de instellingen. Welke ideeën had het college bij de hoogte van de ingeboekte 1 miljoen euro?

Portefeuillehouder Prinsen geeft aan dat Veldhoven een goed cultureel klimaat heeft, maar de tijden zijn financieel niet gunstig. Om de tering naar de nering te zetten is er een bezuiniging aangekondigd. Het is niet de intentie de instellingen af te breken, maar de activiteiten moeten anders worden georganiseerd. Dit wil de gemeente

samen met de instellingen doen, en daarom vraagt hij de raad om een richting voor de gesprekken met de instellingen in februari en maart.

Mevrouw Van Dongen vraagt waarom hij afwijkt van de processtappen uit december 2013, en niet eerst de dilemma's bij de instellingen gaat ophalen.

De heer Rooijackers vraagt waarom voor deze vier thema's met dit abstractieniveau is gekozen.

De heer Hofman merkt op dat er bij de Algemene Beschouwingen een motie is aangenomen, en dat daarmee het besluit (en dus de begroting) niet is gewijzigd. En in de begroting is een bezuiniging op drie instellingen opgenomen. Hij vraagt of daar dus op teruggevallen kan worden als de motie niet uitvoerbaar blijkt te zijn.

De heer Hornman vindt dat dit stuk afbreuk doet aan de eerder voorgestelde procedure.

De heer Tops geeft aan dat hij drie thema's aan de discussie wil toevoegen, en wil weten of er al een gesprek met één instelling is gevoerd.

Zowel de heer Saris als de heer Slegers zouden graag de brief inzien waarover mevrouw Van Dongen spreekt.

De heer Mikkers geeft zijn visie op de feiten. De status van de brief was een uitnodiging voor een gesprek, en dat gesprek was verhelderend geweest.

De heer Slegers neemt het de drie partijen kwalijk dat ze niet met alle fracties hebben gesproken over hun bezwaren tegen de procesaanpak zoals deze na overleg in het presidium is uitgewerkt.

De heer Van den Oever stelt voor om de vier voorbereide thema's te gaan bespreken, en de overige thema's te benoemen zodat deze later voorbereid kunnen worden.

De heer Bijnen onderstreept dit met nadruk.

Schorsing op verzoek van de voorzitter

Na de schorsing geeft de voorzitter aan dat tot de volgende werkwijze is besloten:

- a. De vier thema's worden besproken
- b. De fracties krijgen de gelegenheid thema's aan te vullen. Daarover kan inhoudelijk worden gesproken op 11 februari.
- c. De inhoud van de verslagen van deze avond en van 11 februari bepaalt de richting van de gesprekken die het college met de instellingen gaat voeren.

4. Bespreking van vier thema's

A. Thema Subsidie voor activiteiten of organisaties

Portefeuillehouder Prinsen scherpt het thema aan door als voorbeeld te noemen het dilemma of de gemeente subsidie geeft voor blokfluitles of aan de organisatie Art4U.

Mevrouw Van Dongen is van mening dat met de modernisering van het subsidiesysteem de weg al is ingeslagen om op activiteiten te subsidiëren. Instellingen zijn niet langer leidend.

De heer Tops vindt dat je de activiteit niet los kunt zien van de instelling die de activiteit levert. Het gaat hem om de output, om het maatschappelijk effect. De PvdA meet dat effect aan de hand van diverse maatschappelijk relevante criteria: laagdrempeligheid, voor iedereen betaalbaar, bereikt de instelling een groot deel van de bevolking, valt de activiteit in de categorie jeugd/educatie/recreatie. Dit bepaalt voor hem de kwaliteit van de output.

De heer Hornman sluit zich qua grondslag aan bij de voorgaande sprekers. Hij maakt de kanttekening dat de vraag kennis suggereert van de doelgroep.

Mevrouw Linssen kiest voor de kant van de activiteiten. Ze spreekt liever van outcome, concreter: de betekenis voor inwoners van Veldhoven in termen van maatschappelijk nut, effect, doel van de activiteit.

De heer Van den Oever geeft aan voorstander te zijn van het subsidiëren op activiteitsniveau, mits de kwaliteit overeind blijft.

De heer De Jong vindt dat de kwaliteit wordt bepaald door de organisatie. Hij wil het besef dat er een bestaande situatie is. Aan iets anders gaan doen, zitten consequenties. Hij vindt het een bijkomend kader dat er geen gedwongen ontslagen vallen.

De heer Slegers zegt dat er middels de prestatieafspraken al op grond van output wordt gesubsidieerd. Hij vindt ook dat er op basis van activiteiten gesubsidieerd moet worden, met de kanttekening dat bij bepaalde activiteiten de output niet leidend kan zijn. Het gaat dan om het belang van die activiteit voor de Veldhovense gemeenschap. Iedere Veldhovenaar heeft recht op basisvoorzieningen. Kwaliteit moet geborgd zijn: een activiteit staat niet los van een gedegen organisatie die het kwaliteitsniveau van een activiteit kan borgen.

Portefeuillehouder Prinsen vat samen dat hij in grote lijnen als richting heeft gehoord dat kwaliteit van belang wordt geacht, en dat daar dan vaak organisaties achter zitten.

De heer Van den Oever vindt dat het uitgangspunt te subsidiëren op basis van activiteiten niet weerlegt dat er een goede organisatie achter staat.

Mevrouw Linssen meent dat er meerdere organisaties zijn die een activiteit kunnen invullen.

Mevrouw Van Pelt pleit ervoor om het begrip activiteit breed te definiëren, en om de instellingen ook ruimte te bieden vernieuwend bezig zijn.

De heer Tops heeft vertrouwen in de bestaande instellingen, maar er moet altijd kritisch naar de bedrijfsvoering worden gekeken. Hij is nog niet uit de definitie van activiteit, want voor hem is ook bijvoorbeeld het onderhouden van de collectie door het museum of het schoonhouden van het zwembad een mogelijk te subsidiëren activiteit.

Mevrouw Van Dongen ziet graag dat er aandacht voor is om andere doelstellingen dan concrete activiteiten (bijv. bevorderen van breed verenigingsleven) mee te kunnen nemen.

Ook de heer Slegers wil een brede definiëring van het begrip activiteit, maar vraagt aandacht voor de meetbaarheid en criteria. De creativiteit van instellingen mag echter niet worden beperkt.

De heer Hofman constateert een vleugje kerntakendiscussie. Kwaliteitsborging en veiligheid zijn criteria die organisaties zelf ook op hun activiteiten leggen. Hij verzoekt vooral rekening te houden met het feit dat er bij de instellingen personeel werkt.

De voorzitter concludeert dat de tendens iets meer richting het subsidiëren van activiteiten neigt. Maar dat is aangegeven dat dit niet los gezien kan worden van de organisaties omdat kwaliteit hoog in het vaandel staat en geborgd moet worden. Het is van belang dat goed wordt gedefinieerd wat onder activiteiten wordt verstaan, en dat een aantal fracties een brede visie op het begrip activiteit bepleit.

B. Thema Individuele of multifunctionele huisvesting

Portefeuillehouder Prinsen leidt in met de vraag of het noodzakelijk is dat iedere instelling beschikt over een eigen gebouw.

Mevrouw Van den Berg ziet mogelijkheden om onder andere leegstand tegen te gaan. De CDA-fractie bepleit waar mogelijk een multifunctioneel gebruik.

De heer De Jong hoopt dat de instellingen aan kunnen geven welke dilemma's ze bij dit thema ervaren en wat hun ideeën hierbij zijn. Hij vindt dat het thema huisvesting voor het zwembad een ander verhaal is, en dat de criteria hobby en vrijetijd daar niet zouden moeten gelden. Er moet een zwemvereniging blijven. Hij is geen voorstander van het rondpompen van subsidie, wat het geval is als huurkosten van de huisvesting gesubsidieerd worden. Tot slot geeft hij aan dat een regionaal (A2) theater prioriteit heeft boven De Schalm als huiskamer City Centrum. En dat het bespreekbaar is om subsidiegelden voor de komende 10 jaar te gebruiken om met een commerciële partij een nieuw zwembad te bouwen.

De heer Van den Oever bepleit de inzet van combilokalen, en vindt dat er waar het kan, gecombineerd gebruik plaats moet vinden.

De heer Kootkar citeert uit het verkiezingsprogramma dat het zijn voorkeur heeft om te investeren in voorzieningen en gebouwen met een brede maatschappelijke inzetbaarheid; hij bepleit multifunctioneel gebruik.

De heer Hornman heeft moeite met de vraag. Je kunt niet iedere functie in elk gebouw zetten. En gedeelde huurinkomsten kunnen een issue zijn. Veel voorzieningen zijn nu op loopafstand van elkaar.

De heer Tops is ook geen voorstander van het rondpompen van subsidie. Hij zou graag in een onderzoeksvraag zien opgenomen: Huisvestingssubsidie van de instellingen afbouwen en de panden om niet beschikbaar stellen. Niet rondpompen. Wat zijn de randvoorwaarden voor multifunctioneel gebruik; daarom moeilijk de vraag te duiden.

Mevrouw Van Dongen denkt dat het antwoord afhankelijk is van financiën en voorwaarden die aan de functionaliteit worden gesteld, en ziet dat als bevestiging dat er een andere volgorde gehanteerd had moeten worden.

De heer Hofman wil graag opmerkingen over multifunctionele mogelijkheden in de gesprekken met ondernemers of in hun ondernemingsplannen naar voren zien komen. Mevrouw Van den Berg merkt op dat zij multifunctioneel gebruik niet beperkt wil zien tot de gebouwen van de vijf instellingen.

De heer Tops vindt dat je ook naar het instellingsniveau moet kijken; een boekenkast maakt geen bibliotheek, een expositie geen museum.

De voorzitter concludeert dat er geen eenduidige richting is. Een aantal fracties kan op dit moment nog geen richting geven. De toon is dat multifunctioneel gebruik wenselijk is waar dat kan, maar dat er zeer kritisch naar gekeken moet worden, en dat dit met name door de instellingen zelf gedaan moet worden.

C. Thema Samenwerking (inhoudelijk; bedrijfsvoering)

Portefeuillehouder Prinsen noemt een aantal voorbeelden: collectie museum in bibliotheek; bibliotheken in de regio die samenwerken en specialiseren; verdienen op inkoop door samen te werken.

Mevrouw Van Dongen vindt dat er op inhoud gekeken kan worden waar en hoe activiteiten samengevoegd kunnen worden.

Wat samenwerken op bedrijfsvoering betreft, vraagt ze zich af of je er als gemeente iets over te zeggen hebt, en dit dus maar beter aan de instellingen kunt overlaten.

De heer Tops zegt dat inhoudelijke samenwerking al gebeurt, en dat dit goed werkt; instellingen weten elkaar te vinden.

Hij is van mening dat je geen fusie kunt voorschrijven. Er moet worden gekeken naar de meerwaarde voor Veldhoven.

De heer Hornman kan zich op deze vraag geen goed oordeel vormen.

De heer Kootkar staat alleen positief tegenover regionale samenwerking als er sprake is van (inhoudelijke) meerwaarde. Zijn eerste keuze is lokaal samenwerken. Hij betwijfelt of de gemeente een rol heeft en dit op kan leggen.

Bedrijfsvoering, liever niet en zeker niet gedwongen. Dus wel op terrein bedrijfsvoering zelf, geen fusie-idee. Wel voordelen, samenwerken en 'winst' behalen, aanwezig.

De heer Van den Oever ziet vooral voordelen bij overheadkosten. Van regionale samenwerking is hij alleen voorstander als het een meerwaarde heeft. Dat kan zowel inhoudelijk als financieel zijn. Ook hij is van mening dat een samenwerking niet gedwongen kan worden opgelegd.

De heer De Jong vindt dat gedwongen samenwerking te ver gaat. Hij vindt dat dit aan de instellingen overgelaten moet worden, en gaat er van uit dat dit in hun ondernemingsplannen vast naar voren zal komen.

De heer Janssen legt inhoudelijk de meeste focus op lokaal niveau. Hij vindt wel dat instellingen uitgedaagd en geprikkeld moeten worden. Hij heeft het idee dat er efficiënter gewerkt kan worden, ook op administratief gebied. Een gedwongen samenwerking kan niet worden opgelegd, maar de gemeente kan wel een regierol pakken.

Portefeuillehouder Prinsen concludeert dat alle opties open staan, dat er een voorkeur is voor een lokale samenwerking; regionale samenwerking is alleen een optie als er een duidelijke meerwaarde is.

Wat samenwerking op bedrijfsvoering betreft wordt vrij breed uitgesproken dat dit niet kan worden opgelegd, maar aan instellingen zelf overgelaten moet worden.

De heer Bijnen sluit het thema af met "iedereen zegt laat de instellingen hun ding doen, laat ze dat dan ook doen".

D. Thema Zeggenschap over output

Portefeuillehouder Prinsen leidt in of de gemeente invloed wil op output of dit meer wil loslaten. Als voorbeeld noemt hij of de exploitatie van het zwembad aan een marktpartij overgelaten kan worden, en dat de gemeente alleen het schoolzwemmen subsidieert.

De heer Slegers vindt de prestatieafspraken de kaders waarop de raad ook toetst. Maar de marktwerking kan daar in meewerken; we subsidiëren de basis, maar de creativiteit van een instelling zou via marktwerking de ruimte moeten krijgen.

De heer De Jong zegt dat bij verlenen van subsidie voorwaarden worden gesteld. Subsidie voor kerntaken, geeft er zeggenschap over. Maar die kerntaken behoeven een herijking. Over hoe de instellingen de kerntaken uitvoeren gaan instellingen zelf.

De heer Van den Oever zegt dat zowel alleen marktwerking als alleen subsidiëring funest zijn voor cultuur. Hij zoekt daar liever het midden. Voor een zwembad ligt dit anders; ook zwemonderwijs is een ander gegeven.

Mevrouw Linssen vindt dat dit thema over de kerntakendiscussie gaat. Wat vinden we met elkaar belangrijk, en wat is de rol voor de gemeente, voor inwoners, of voor organisaties. Kan een bepaalde outcome wel of niet aan de markt worden overgelaten, of moet de overheid een rol pakken. Ze stelt voor om een uitgebreide kerntakendiscussie te voeren.

De heer Hornman is het eens met de vorige spreker. Hij merkt nog op dat de taak van het zwembad breder is dan alleen zwemles.

De heer Tops weet dat er taken zijn die je commercieel kunt uitbuiten, en hij is het eens met de vorige sprekers. Hij denkt dat de discussie alleen te voeren is op basis van een kerntakendiscussie. Hij wil als raad kaders meegeven over zeggenschap: in hoeverre wil de gemeente iets voorschrijven en op welk detailniveau bij het subsidiëren van activiteiten.

Mevrouw Van Dongen vraagt zich af wat er eerst komen: een kerntakendiscussie en het stellen van kaders, of een onderzoek in de markt naar het realiteitsgehalte.

De heer Slegers vindt dat bewaakt moet worden dat bij commercialisering de basistaken niet in het geding komen.

Mevrouw Linssen wil eerst weten wat als kerntaken wordt gezien, ongeacht of de uitvoering voor een marktpartij, subsidiepartij of des gemeente is.

De heer Hofman vindt dat er een onzuivere discussie is ontstaan: instellingen worden afhankelijk van subsidie, en de gemeente wordt afhankelijk van de instelling. Een instituut heeft doel en heeft middelen nodig om dat doel te bereiken; de gemeente wil iets en heeft daar middelen voor over. Maar dit mag niet tot een afhankelijkheidsrelatie leiden.

Portefeuillehouder Prinsen vraagt wat de raad nu nog ontbreekt om een kerntakendiscussie te voeren.

De heer Kootkar stelt voor dat de raad zelf die handschoen gaat oppakken. Hij wil graag met één afgevaardigde per fractie brainstormen hoe een kerntakendiscussie op is te pakken.

PvdA, D66, en VSA zijn akkoord. GBV is akkoord, maar vindt dat dit eigenlijk aan de wethouder is, die immers bij de AB de motie heeft omarmd.

VVD en CDA vinden dat de werkgroep eerst moet omschrijven wat kerntaken zijn. Ze hebben zorg over de termijn waarbinnen het moet plaatsvinden.

De voorzitter vraagt naar een tijdpad.

Portefeuillehouder Prinsen hoort een brede steun voor een kerntakendiscussie, maar wil omwille van het tijdpad wel doorgaan met de gesprekken met de instellingen.

De heer Kootkar wil het tijdpad niet frustreren en denkt dat doorgedaan kan worden met die gesprekken.

De heer Bijnen vindt dat het bijeen roepen onderdeel is van de motie, en dat het dus aan de wethouder is om dit te organiseren.

De voorzitter concludeert af dat de raad op 11 februari hierover zal spreken, en stelt voor dat de wethouder en de heer Kootkar voor die tijd contact zullen hebben.

5. Inventarisatie te bespreken thema's voor 11 februari 2014

De heer De Jong geeft aan dat de VSA-fractie wil spreken over:

- De kanteling, het nieuwe beleid, komt via samenspraak met inwoners tot stand. De inwoners moeten hun stem kunnen laten horen, want de instellingen

zijn er voor hen. Dit zou bijvoorbeeld via een veldhoven-brede enquête kunnen onder regie van de gemeente.

- VSA wil niet alles ophangen aan de hoofdkaders; de discussie gaat over eigen kaders, en soms over details.

De heer Tops geeft aan dat de PvdA-fractie ook nog wil spreken over:

- nieuwe taken die naar de gemeente komen;
- taken die instellingen van de gemeente over zouden kunnen nemen;
- taken die passen binnen de Nota maatschappelijke participatie;
- het voorleggen van de keuze aan de veldhovenaren.

Ook mevrouw Linssen geeft aan dat de fractie Samenwerkend Veldhoven de keuze aan de veldhovenaren wil voorleggen.

6. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 22.30 uur en bedankt iedereen voor zijn/haar inbreng.

Aldus vastgesteld tijdens de raadsavond van 11 februari 2014.

De griffier,

De plaatsvervangend voorzitter,

mw. drs. L. Bokhout

ir. A.E. Marseille